

چکیده

زمینه و هدف: فعالیتهای پرستاری ارتقای سلامت در سالمندان مبتلابه COPD در ساختارهای بهداشتی-درمانی مختلف است. در روند ارتقای سلامت، بیشتر بر آموزش رفتارهای خود مراقبتی تأکید می‌شود و به جنبه‌های دیگر سلامت توجه کمتری می‌شود. بررسی در این زمینه می‌تواند به شناخت شکاف دانشی موجود کمک نماید. مطالعه حاضر باهدف تعیین فعالیتهای پرستاری ارتقادهنده سلامت در سالمندان مبتلابه COPD انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی-تحلیلی در سال ۱۳۹۹ انجام شد. ۱۸۰ پرستار شاغل در بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی مازندران و بابل در مطالعه شرکت کردند. روش نمونه‌گیری در دسترس بود. ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه مشخصات فردی و پرسشنامه‌ی محقق ساخته فعالیتهای پرستاری ارتقادهنده سلامت برای سالمندان مبتلابه COPD بود. نمره ۶۸-۱ نشان‌دهنده فعالیتهای ارتقادهنده سلامت ضعیف، نمره ۱۳۷-۶۹ متوسط و نمره ۲۰۶-۱۳۸ نشان‌دهنده فعالیت خوب می‌باشد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و آزمون‌های تی تست، آنوا و رگرسیون لجستیک تجزیه و تحلیل شدند. سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها: میانگین سنی پرستاران $34/58 \pm 8/05$ سال بود. میانگین و انحراف معیار نمره فعالیتهای پرستاری ارتقادهنده سلامت $37/90 \pm 197/10$ می‌باشد. فعالیت ۴۶/۶٪ از پرستاران در سطح خوب و ۴۶/۶٪ متوسط و ۶/۸٪ در سطح ضعیف بود. در بین ابعاد مربوط به فعالیتهای ارتقادهنده سلامت، کمترین فراوانی مربوط به ابعاد "ترک سیگار/مواد مخدر" (۳۴/۴٪) و "خود توانمندسازی" (۳۲/۸٪) است. بین فعالیتهای ارتقادهنده سلامت با محل اشتغال ($p=0/034$)، سن ($p<0/001$)، جنس ($p=0/022$) و وضعیت تأهل پرستاران ($p=0/014$) ارتباط معناداری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: فعالیتهای ارتقادهنده سلامت بیشتر پرستاران، در سطح متوسط و خوب بود. نیاز است برنامه‌های آموزش ضمن خدمت و کنفرانس‌های داخل بخشی به‌منظور ارتقاء صلاحیت حرفه‌ای پرستاران به‌ویژه در بعد رفتارهای مشاوره‌ای و ترک سیگار صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: ارتقاء سلامت، بیماری مزمن انسدادی ریه، سالمند، مراقبت پرستاری

Health-promoting activities performed by nurses for the elders patients with COPD

ABSTRACT

Background and Aim: Nursing promoting-health activities for the elderly with COPD is different in health care structures. In the process of health promotion, more emphasis is placed on teaching self-care behaviors and less attention is paid to other aspects of health. The present study can help to identify the existing knowledge gap. The aim of this study was to determine the health-promoting nursing activities in the elderly with COPD.

Methods: This descriptive cross-sectional study was performed in 2020. 180 nurses working in teaching hospitals affiliated to Mazandaran and Babol universities of medical sciences participated in the study. Sampling method was available. Data collection tools included a demographic questionnaire and a researcher-made questionnaire on health-promoting nursing activities for the elderly with COPD. A score of 1-68 indicates poor health-promoting activities, a score of 69-137 indicates moderate, and a score of 138-206 indicates good activity. Data were analyzed using SPSS software version 18 and t-test, ANOVA and logistic regression. P-values <0.05 were taken to be statistically significant.

Results: The mean age of nurses participating in the study was $34.58 \pm 8/05$ years. The mean and standard deviation of the score of health-promoting nursing activities is 197.10 ± 37.90 . The activity of 46.6% of nurses was good and 46.6% moderate and 6.8% was poor. Among the dimensions related to health promotion activities, the lowest frequency is related to the dimensions of "smoking cessation / drugs" (34.4%) and "self-empowerment" (32.8%). There is a significant relationship between health promotion activities with place of employment ($p = 0.034$), age ($p < 0.001$), gender ($p = 0.022$) and marital status of nurses ($p = 0.014$).

Conclusion: Most of the nurses' health promotion activities for the elderly with COPD were moderate and good. There is a need for in-service training programs and in-house conferences in order to improve the professional competence of nurses, especially in the area of counseling behaviors and smoking cessation.

Keywords: : Health Promotion, Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Elderly, Nursing Care